

ת"פ 36200/07/20 - מדינת ישראל נגד שי אדרעי

בית משפט השלום בחיפה

ת"פ 36200-07-20 מדינת ישראל נ' אדרעי
תיק חיצוני: 548727/2016

בפני	כבוד השופט זיו אריאלי
מאשימה	מדינת ישראל
נגד	
נאשם	שי אדרעי

החלטה

בפני בקשה לביטול כתב אישום, מטעמי 'הגנה מן הצדק'.

כתב האישום וטענות הצדדים:

- נגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות על פקודת הסמים המסוכנים [גידול וייצור, וכן החזקת סם לצריכה עצמית]. על פי הנטען בכתב האישום, הנאשם שכר דירה בחיפה והצטייד בזרעי סם מסוג קנבוס, וכן כלים ומכשירים שונים המשמשים לגידול צמחי הקנבוס. בחיפוש שנערך על ידי שוטרים ביום 19.12.16 נתפסו בדירה 63 שתילי קנבוס במשקל כולל של למעלה מ- 9 ק"ג, וכן שאריות של סם מסוג קנבוס במשקל של למעלה מ- 1,300 גרם. עוד נמצא כי הנאשם החזיק ברשותו סם מסוג הרואין, במשקל כ- 0.3 גרם.
- בישיבה שהתקיימה ביום 18.3.21 בפני כב' השופטת הבכירה א' קנטור טען ב"כ הנאשם, כי הנאשם נעצר ביום החיפוש (19.12.16), נחקר והודה בחקירתו. אולם כתב האישום הוגש רק בחודש יולי 2020, קרוב לארבע שנים לאחר מכן. נטען, כי כל ההודעות הרלבנטיות נגבו עד יום 25.12.16. בשל גילוי של ממצא ט"א הקושר אדם מסוים לדירה - נשלח זימון לאותו אדם, בחלוף כ- 11 חודשים. אותו אדם הוכרז כדרוש לחקירה רק בחודש מרץ 2020, ונגבתה ממנו עדות ביום 25.5.20. בחלוף כחודשיים הוגש כתב האישום. המדובר בשיהוי ניכר, והתביעה לא מילאה אחר הנחיות היועץ המשפטי לממשלה לעניין פרק הזמן בו צריכה להתקבל החלטה אם להגיש כתב אישום אם לאו. עוד הפנה הסנגור לתיקון 87 לחוק סדר הדין הפלילי.
- ביום 24.3.2021 הוגשה תגובת המאשימה. נטען כי תיקון 87 לחוק סדר הדין הפלילי אינו רלבנטי, שכן זה התווה את דיני ההתיישנות בפלילים, אך הוא אינו נוגע למשך הטיפול של רשויות התביעה בתיקי חקירה. נושא זה מוסדר אך בהנחיית היועץ המשפטי לממשלה. הנחיה זו עורכת אבחנה בין זמן הטיפול ביחידה החוקרת לבין זמן

הטיפול ביחידת התביעה. ההנחיה קובעת כי בעבירות דוגמת תיק זה - החלטת תובע בדבר העמדה לדין תינתן תוך פרק זמן שלא יעלה על 24 חודשים מעת קליטת התיק ביחידת התביעה. עוד נקבע בהנחיה כי מועד בו מצוי התיק בהשלמת חקירה - לא יימנה על פרק הזמן של 24 החודשים האמורים.

4. עוד פירטה המאשימה את סדר הזמנים והשתלשלות הטיפול בתיק החקירה:

26.12.16 פעולת החקירה האחרונה טרם העברת תיק החקירה ליחידת התביעה -

4.10.18 קליטת התיק ביחידת התביעות -

2.12.18 העברת התיק להשלמת חקירה -

29.9.19 חזרת התיק מהשלמת חקירה אל יחידת התביעות -

20.4.20 העברת התיק להשלמת חקירה נוספת -

26.5.20 חזרת התיק מהשלמת החקירה הנוספת אל יחידת התביעות -

16.7.20 הגשת כתב אישום -

הגם שמדובר בפרק זמן ממושך - אין בכך, לטענת המאשימה, כדי להצדיק את ביטול כתב האישום, אלא לכל היותר להוות אחד משיקולי הענישה, ככל שיורשע הנאשם בדיון.

5. בדיון שהתקיים בפני ביום 12.5.21 חזר הסנגור על טיעוניו בבקשתו להורות על ביטול כתב האישום. נטען, כי ניתן להכריע בטענה בדבר 'הגנה מן הצדק' אף ללא שמיעת הראיות. נטען כי אין כל הסבר בתגובת המאשימה לעובדה שהתיק "העלה אבק" בתחנת משטרת חיפה משך כמעט שנתיים, בטרם הועבר ליחידת התביעות. נטען כי לנאשם נגרם עיוות דין, ואין זה מעניינו אם השיהוי הממושך נגרם ביחידת התביעות או ביחידה החוקרת.

עוד נטען כי להגנה טענות ביחס לחוקיות החיפוש שנערך, ובנוסף ההגנה חולקת על חישוב כמויות הסם. אין סיכוי כי מי מהעדים יזכור דבר מה לאחר זמן כה ממושך, ובכך תיפגע הגנתו של הנאשם.

6. ב"כ המאשימה ביקש שהות על מנת להגיב על טיעוניו הנוספים של הסנגור, אך בהודעה מיום 12.5.21 הודיע כי אין לו מה להוסיף מעבר לתגובת המאשימה מיום 24.3.21.

דין והכרעה:

7. לאחר שנתתי דעתי לטענות הצדדים, נחה דעתי כי דין הטענה בדבר 'הגנה מן הצדק' להידחות, בשלב זה של הדיון.

8. אכן, השיהוי בהגשת כתב האישום - ניכר. אף המאשימה אינה מתכחשת לו. החיפוש בוצע על פי הטענה בחודש 12/16, והרוב המכריע של פעולות החקירה בוצע עוד באותו החודש. למרות זאת, כתב האישום הוגש רק בחודש 7/20. בתווך, הועבר התיק פעמיים על ידי יחידת התביעות ליחידה החוקרת להשלמות חקירה. בנוסף, פרק זמן משמעותי ביותר חלף בין מועד ביצוע פעולת החקירה האחרונה בתיק לבין העברתו ליחידת התביעות.

9. שיהוי כה ממושך טרם הגשת כתב האישום, יכול לפעול ולהשפיע במספר מישורים.

ראשית, הוא עלול להשפיע על זיכרונם של עדים או על אופן שימור ראיות חפציות בתיק החקירה. ככל שאלה הם פני הדברים, לא מן הנמנע כי יהיה בכך כדי להעלות טענות הנוגעות ל'מחדלי חקירה', ולפגיעה באפשרות הנאשם להתגונן כראוי.

שנית, הוא עלול להשפיע ולהוות שיקול במסגרת שיקולי הענישה, ככל שיורשע הנאשם בדיון. בהקשר זה - ר' הוראת סעיף 40יא'(10) לחוק העונשין, וכן ע"פ 8988/11, 9068 **ראפת ואח' נ' מדינת ישראל** (8.5.12); ע"פ 4434/10 **יחזקאל נ' מדינת ישראל** (8.3.11).

שלישית, שיהוי ניכר עשוי לבסס טענת "הגנה מן הצדק", וככל שמתמלאים גם תנאי הלכת **בורוביץ** [ע"פ 4855/02 **מדינת ישראל נ' בורוביץ**, פ"ד נט (6) 776] - להביא לביטול כתב האישום.

10. ברע"פ 1611/16, 4238 **מדינת ישראל נ' ורדי ואח'** (31.10.18) התייחס בית המשפט העליון בהרחבה לסוגיית השיהוי והשפעתה על גיבוש טענת 'הגנה מן הצדק'. נקבע כי:

"בישראל הוכר זה מכבר השיהוי כעילה להגנה מן הצדק. לאור מכלול השיקולים שנמנו לעיל, נקבע בעבר כי השיהוי בהגשת כתב האישום עשוי להביא להחלתו של עקרון ההגנה מן הצדק - כאשר הימשכות הליכי החקירה וההעמדה לדין התנהלו בעצלתיים, והביאו לפגיעה ממשית ביכולתו של אותו נאשם להתגונן, או כאשר חלוף הזמן מעורר סתירה עמוקה לחובת הצדק וההגינות המתחייבת מניהול הליך פלילי תקין... ואכן, בניגוד לקביעתו של בית המשפט המחוזי הנכבד, אשר קבע כי אין בשיהוי המכביד בהגשת כתב אישום כשלעצמו כדי להביא לתחולתה של ההגנה מן הצדק, סבורני כי במקרים חריגים תיתכן הכרה בתחולתו של עקרון ההגנה מן הצדק, מחמת חלוף זמן משמעותי בהגשת כתב האישום, וזאת בהתקיים התנאים דלהלן: (א) משך הזמן שחלף מאז ביצוע העבירה הוא משמעותי; (ב) הפגיעה בהגנתו של הנאשם, בחירותו ובנסיבות חייו האישיות עקב השיהוי בהגשת כתב האישום, היא ממשית ומוחשית; (ג) אין בנמצא טעם מניח את הדעת להתנהלותה זו של הרשות

מחמת מורכבות ההליך, ניהול החקירה או עומס מכביד.
מקום בו מצא בית המשפט כי השיהוי שנפל בעניינו של נאשם הוא אכן מכביד,
בהתאם לשיקולים הנ"ל - עליו לבחון האם עומדת לו הגנה מן הצדק, בהתאם למבחן
התלת-שלבי לתחולתה של הדוקטרינה, ובשים לב לשפע הסעדים העומדים לרשות
בית המשפט, מקום בו מצא להורות על תחולתו של עקרון ההגנה מן הצדק".

11. יישום הדברים שנקבעו בעניין ורדי הנ"ל מוליך למסקנה, כי בשלב זה אין מקום להיעתר לבקשה לביטול
כתב האישום מטעמי 'הגנה מן הצדק'. גם אם אניח כי פרק הזמן שחלף מעת ביצוע העבירה ועד מועד הגשת
כתב האישום הוא משמעותי - עדיין יש מקום לבחון את מידת הפגיעה בהגנתו של הנאשם **בשל שיהוי זה**.
הסנגור אמנם צופה כי עדים יתקשו לשחזר בעדותם פרטים ממהלך ביצוע החיפוש. עם זאת - לא ניתן בעניין זה
להסתפק בהנחות מסתברות. במלים אחרות - את עצם הפגיעה בהגנת הנאשם ואת מידתה - יש להוכיח, ולא
ניתן לקבוע א-פריורי כי הגנתו של הנאשם צפויה להיפגע.

די באמור לעיל כדי להביא לדחיית הבקשה לביטול כתב האישום, וזאת אף מבלי להיכנס לשאלה אילו הסברים
בפי המאשימה לעניין השיהוי, ומבלי לבחון אם התקיימו בעניינו תנאי הלכת **בורוביץ'** הנ"ל [בדגש על התנאי
השלישי להלכה זו, ובשים לב להוראת סעיף 40יא' לחוק העונשין והפסיקה הנוגעת להשפעת שיהוי בהגשת כתב
האישום על מידת העונש].

12. למען הסר ספק אדגיש - טענות ההגנה לעניין השיהוי בהגשת כתב האישום - כבדות משקל. אין בהחלטה זו
משום דחיה גורפת של טענת הגנה מן הצדק שהעלה הנאשם, לגופה. טענה זו דינה להתברר לעומקה, לאחר
שמיעת הראיות. לעת הזו, בשלב המקדמי בו טרם נשמעו עדים, לא אוכל להכריע בטענת 'הגנה מן הצדק'
שהעלה הנאשם.

13. **אשר על כן, בשלב זה, הבקשה לביטול כתב אישום - נדחית.**

14. **בשל שינויים הצפויים בסדרי עבודתי יוחזר התיק לסגנית הנשיאה, כב' השופטת ט' תדמור-זמיר,**
לשם העברת התיק לשמיעה בפני מותב אחר.

המזכירות תעביר את העתק ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, ח' סיוון תשפ"א, 19 מאי 2021, בהעדר הצדדים.